

[H. P. Johansen.]

Lærere, der er indtraadt i Pensionskassen, saa vidt jeg ved knap en Trediedel af Friskolens og Efterskolens Lærere.

Det Lovforslag, vi behandler her, gaar mere i Retning af tvungen Medlemsskab, selv om der udvises stor Forsigtighed i saa Henseende. I § 1 siges, at Lærere og Ledere, der bliver ansat ved de heromhandlede Skoler efter Lovens Ikrafttræden, er forpligtede til at være Medlemmer af Pensionskassen, hvis de opfylder visse nærmere Betingelser: er fyldt 24 Aar, har et ugentlig Timetal af 18 eller derover og har været ansat ved en Friskole eller en Efterskole i mindst 2 Aar. Derimod hedder det i samme Paragraf, at Lærere og Lærerinder, der er ansat før Lovens Ikrafttræden, vel er berettigede til at være Medlemmer af Pensionskassen, men ikke har nogen Pligt dertil; det er altsaa en frivillig Sag. Resultatet af § 1 er jo meget let at overse. Det vil blive, at saa at sige alle Friskolens og Efterskolens Lærere efterhaanden kommer ind under denne Pensionsordning, hvis de ikke sikrer sig Pension paa anden Maade. Det vil sige, at det tvungne Medlemsskab bliver gennemført ved dette Lovforslags Vedtagelse.

Der er et Spørgsmaal, som det ligger nær at rejse, nemlig, om den nye Ordning bliver dyrere eller billigere for Staten end den Ordning, vi har i Øjeblikket. Det er vist meget vanskeligt for ikke at sige umuligt at sige noget sikkert om dette Spørgsmaal, men sandsynligvis vil Nyordningen blive dyrere end den Ordning, vi har i Øjeblikket. Pensionen til den enkelte Lærer vil næppe kræve større Ydelser af Statskassen, men Pensionskravet til Staten vil sikkert vokse derved, at der optages et større Antal Lærere, end der nu staar i Pensionskassen, hvilket ogsaa var Hensigten med Ordningen. Det var netop en af de Hovedindvendinger, som kunde rettes mod den nuværende Ordning, at der var alt for mange, der undlod at melde sig ind i Pensionskassen.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Forslaget. Jeg tror, man ved dets Gennemførelse vil faa en betydelig bedre Ordning end den, der gælder for Tiden.

S. C. Nørgaard: Det Lovforslag, som her er til Behandling, er jo i Hovedsagen

i Overensstemmelse med den Lov, som allerede er gældende om Efterlønskassen for Lærerne i Friskolerne og Efterskolerne.

Ved denne Lov fik Friskolerne og Efterskolerne en Ordning af deres Lærerpersonales Pensionsforhold, som dengang — det var i 1933 — var tænkt som en endelig Ordning. Man forventede derfor, at alle Lærere ved Fri- og Efterskolerne vilde indtræde som Medlemmer af den saakaldte Efterlønskasse, men som bekendt er det ikke sket. Der var ikke saa lidt Uvilje imod det obligatoriske Medlemsskab af Efterlønskassen inden for de nævnte Skolers Lærerpersonele, hvorfor den endelige Afgørelse af dette Spørgsmaal under Behandlingen af Tillægsbevillingsloven for 1934—35 blev udskudt til den Revision, som nu skal foregaa. Følgen heraf blev, at kun et Faatal af Fri- og Efterskolens Arbejdere meldte sig ind i Efterlønskassen. Saa vidt jeg ved, er der i Fri- og Efterskolen en Stab af Lærere og Lærerinder paa mellem 750 og 800. Af disse stod i 1936 kun 219 som Medlemmer af Efterlønskassen.

Den højtærede Minister stiller nu Forslag om at gennemføre almindeligt tvungen Medlemsskab for de Lærere og Lærerinder, der for Fremtiden søger ind i Friskolen og forventer at blive der. Selv om man nok med Rette kan hævde, at Forpligtelsen til at staa i en Efterlønskasse maaske ikke er helt svarende til den stærke Frihedstrang og den Livsoptattelse, der i det hele ligger til Grund for Friskolens Arbejde og Virksomhed, maa jeg indrømme, at jeg ikke kan se, der er nogen anden Vej end den foreslaaede, hvis Friskolens Folk skal sikres økonomisk i deres Alderdom. Man har prøvet den frivillige Vej saa længe og paa saa mange Maader, men denne Vej har vist sig at være ufarbar, og saa er der vist ingen anden Mulighed end at løse Sagen ved det obligatoriske Medlemsskab. Jeg tror, den højtærede Minister har truffet det rette ved at foreslaa, at de Mænd og Kvinder, der for Fremtiden agter at vie deres Liv til en Gerning i Fri- og Efterskolen, skal sikres gennem Efterlønskassen, og at de, der nu er Lærere og Ledere, er berettigede til at gaa ind i denne Efterlønskasse, om de ønsker det. Ligeledes tror jeg, det er rigtigt,